

Руку нам грэбуюць падаць:
Ім простасць разіць вочы,
Душы не хочуць ў нас прызнаць,
Бо мы — народ рабочы.

Глядзяць на нас, як на сваіх
Валоў нямых, бясслоўных:
Працуй, працуй ды слухай іх,
Тваіх паноў знароўных.

Сваёй не важся воляй жыць,
Стлумі свой розум прости:
Парадкі іхнія судзіць,
На гэта — не дарос ты!

З дзяцінных дзён аж да труны
Цярплівасці нас вучаць,
Спрабуй не слухаць іх — яны
Без літасці замучаць.

Ў адно змяшаныя з быдлём,
Мы так жылі адвею,
Аднак мы хутка зажывём,
Як следна чалавеку.

Панамі ў свеце будзем мы
І свой лад пастановім,—
Насталім толькі ўсе ламы
І дзюбы кайл* падновім!

Прыіск «Пракопьевскій». Зіма 1915 г.

У ЧУЖЫНЕ

Думы

Якія жальбы?! Нашто мне плакаць?
Прад кім, з чаго?
— Свет людскі крывёю зліты,

* «Кайла» — начынне накшталт аднадзюбага малатка, каторым рудакопы выкалупываюць і выбіваюць з зямлі патрэбны ім пласт пяску з цяжкаю рудой, каменным вуглем, залатым пяском і г. д.

Цяжкім болем твар парыты,—
Твар яго!

Ну, што ж, няволя? Няхай, нядоля?
Сцярплю я сам.
Там, у вайнे абнятым краі,
Смерць збірае ураджаі,—
Косіць там!

Няхай памру я... адзін... ў чужыне...
— Няхай! гатоў.
Там, дзе гром, дзе свішчуць кулі,
Сном апошнім шмат паснулі,
— Шмат братоў!..

Пакінь жа, сэрца, тужыць аб волі
Цяпер, пакінь!
Злійся з горам бедных матак,
Жонак, дзетак, ніваў, хатак
Ці загінь.

1915 г., 1 марта

ЧАЛАВЕЧАЯ КРОЎ

Гэй ты, людская кроў, чалавечая кроў,
Разліваешся ты па зямліцы.
Ад пачатку людзей, ад пачатку вякоў,
Ад граніцы яе да граніцы.

Не шкадуюць цябе, неашчадна ліоць,
Мэрам ты і не варта нічога,
Па калені ў табе пасуваюцца, йдуць...
А куды? — без адказу дарога.

За добро, дзеля зла праліваюць цябе,
Дзеля крыўды і скрыўджанай прауды,
Дзеля старых багоў ў маляваным грабе,
Дзеля новых — нязнаных запрауды.